

ד. נסמכה פרשת הקרבנות לפרשת בגדי כהונה לומר לך, מה קרבנות מכפרים אף בגדי כהונה מכפרים; –
 הכתונת מכפרת על שפיכות דמים.
 מכנסים מכפרים על גילוי עריות.
 מצנפת – על גסי הרוח.
 אבנט – על הרהור הלב.

בירושלמי (יומא) אמרו שמכפר על העוקמנים בלב (יש מפרשים: המעקמים דבריהם ולבם בל עמם).
 ויש אומרים שמכפר על הגנבים (שם; ויק"ר י').
 החושן מכפר על הדינים.

וכן אמרו בירושלמי (יומא ז, ג) שמכפר על מטי הדין. ובוזרה (ה"ג כג.) אמרו שאבני החשן
 מכפרות על גסות הלב.
 אפוד – על עבודת כוכבים.
 מעיל – על לשון הרע.
 הציץ מכפר על עזות פנים.

ה. כפרת שפיכות דמים; –
 אם ידוע הרוצח ונידון למיתה, לא יכופר הדם לארץ כי אם בדם שופכו.
 אם אין דינו במיתה, כגון שהרג ללא התראה; אם ידוע מיהו הרוצח – הכתונת שבבגדי כהונה מכפרת.
 ואם אין ידוע – עגלה ערופה מכפרת.
 פרושו התוס' שמדובר על כפרת הציבור, אבל הרוצח אינו מתכפר באלו. ויש גם כפרה כללית
 על ישראל בשעיר דיום הכיפורים.
 רוצח בשוגג דינו בגלות, לכפרה (ע' שבועות ה. 'אי בשוגג בר גלות' וכן בריש מכות גבי ק"ו דריו"ה
 בגלות לעדים זוממין).
 לשון הרע; אם בצנעה – הקטורת היתה מכפרת. ואם בפרהסיא – המעיל של הכהן הגדול.

פרק עשירי; דף פט

- קמ"ג. א. אלו כללי קדימה שנויים במשנתנו?
 ב. איזה קרבן קודם לחברו בזוגות דלהלן?
 חטאת ועולה; חטאת ואשם; עולה ואשם; אשם ושלמים; תודה ואיל נזיר; תודה / איל נזיר ושלמים;
 שלמים ובכור; בכור ומעשר; מעשר וקרבן-עוף; עוף ומנחה.
- א. כל התדיר מחברו קודם את חברו (מלבד עלת הבקר אשר לעלת התמיד); כל המקודש מחברו – (שיש
 בו צד ריבוי קדושה ממנו) קודם את חברו (וקדשתו – לכל דבר שבקדושה, לפתוח ראשון... הוריות יב:).
 ב. אלו הן פרטי דיני קדימה בקרבנות משום 'מקודש'; –
 חטאת ועולה – עשיית החטאת קודמת לעשיית העולה, שכן מרצה. וכן הדין כששניהם שחוטים ודמם
 עומד לזרק – דם החטאת קודם. ואפילו חטאת שאינה באה לכפרה, כגון חטאת הלויים. (ישנם כמה

יוצאים מן הכלל – כדלהלן (ז:). וכן לענין ההקדש – קורא תחילה שם לחטאת ואחר כך לעולה.
נחלקו הראשונים בדיעבד; כאשר הקדים להקריב את העולה, האם נפסלת משום 'מחוסר זמן'
(עתוס' פסחים נט; קדושין יג) אם לאו (עתוס' קדושין שם ולעיל ה. בשם הר' חיים).
אברי עולה קודמים לאמורי חטאת, שהעולה כליל לאשים.
דם חטאת ואברי עולה, או דם עולה ואמורי חטאת – ספק.
יש אומרים כיון שמתחיל עבודת החטאת לפני העולה, גומר הקטרתה ואח"כ מתחיל בעולה
(ר"י קורקוס). ויש חולקים (ע' צאן קדשים ז; אור שמח תמידין ט,ה).

חטאת ואשם – החטאת קודמת הן בדם הן באימורין, מפני שדמה ניתן לארבע קרנות ועל היסוד [ואע"פ
שאשם יש קיצבה לדמיון]. מלבד אשם מצורע שהוא קודם לחטאת, לפי שבא להכשיר את המצורע
לקדשים (ז:).

א. יש שכתבו שלפי תירוץ השני שבתוס' (ז: ד"ה חוץ), חטאת המצורע קודמת לאשמו מפני
שמכשירתו בקדשים כאשם ויש בה ארבע מתנות (ע' צאן קדשים וברכת הובח; מג"ח קעו).
והאחרונים תמהו על כך מברייטא ערוכה (במנחות ה. רמב"ם מחו"כ ה,ג): הקדים חטאתו לאשמו
– תעובר צורתה ותצא לבית השרפה (ע' רעק"א ורש"ש וחק נתן).
ב. אעפ"י שאשם מצורע קודם לחטאת, אפשר להקדים את החטאת בהפרשה (עפ"י תוס' מנחות
ה.) ויש מי שמצדד בדבר (ע' מג"ח קעו).

עולה ואשם; אברי עולה קודמים לאמורי אשם, שכן כליל. דם עולה ודם אשם – ספק (זה בא מכח כליל
וזה מכפר).

אברי עולה ודם אשם – צדדו בתוס' שתי אפשרויות; אשם קודם שכן מכפר [ולכאור' תלוי בספק
הגמרא באברי עולה ודם חטאת], או אברי עולה קודמים שכן כליל (ולא דמי לדם חטאת שנסתפקו
בגמרא – כי הוא ניתן על ד' קרנות).

השפת-אמת צידד שספקות הגמרא אינם כבעיה דלא אפשרא, אלא כך הוא האמת שהצדדים
שקולים ואין עדיפות לאחד על חברו.

אשם קודם לשלמים, לסוגיהם השונים – שמקדשי קדשים הוא.

התודה קודמת לאיל נזיר – שכן טעונה ארבעה מיני לחם, הגם שאיל נזיר יש עמו דמים אחרים שבאים
עמו.

התודה ואיל נזיר קודמים לשלמים – שנאכלים ביום אחד. ואעפ"י שאינם שייכים בציבור כשלמים.

השלמים קודמים לבכור – שכן יש בשלמים מצוות יתרות; מתן שתיים שהן ארבע, סמיכה, נסכים
ותנופות. ואעפ"י שבכור קדושתו מרחם.

בכור קודם למעשר – שקדוש מרחם ונאכל לכהנים, ואע"פ שהמעשר מקדש לפניו ולאחריו, שאם קרא
לתשיעי עשירי ולאחד-עשר עשירי – שלשתם מקודשים.

מעשר קודם לעוף – שכן מין זבח הוא, ודמו ואימוריו קדשי קדשים. (וגם אימורי מעשר קודמים לעוף,
בין חטאת העוף בין עולת העוף (תוס').

חטאת העוף קודמת לעולת העוף (ואפילו לעולת בהמה, כפי שדרשו להלן מן המקראות).
 עופות קודמים למנחות – מפני שהם מיני דמים [ואע"פ שו"ע אינו בציבור כמנחה – מיני דמים עדיפי
 (ז.)].

דפים פט – צ

קמד. בשר ואימורים של קדשים קלים שיצאו לפני זריקה חוץ לעזרה – מה דינם? האם שייכים בהם חיובי מעילה,
 פיגול נותר וטמא?

בשר קדשים קלים שיצא קודם זריקה; לדברי רבי יוחנן כשר, בין אם חזר ונכנס לפני הזריקה בין שנשאר
 בחוץ. לדברי ריש לקיש פסול, ואע"פ"י שסופו לצאת לאחר זריקה. (בגמרא לעיל כו ניסו להוכיח מהברייתא
 שנפסל, ודחו).

א. הלכה כרבי יוחנן שכשר (וע' רמב"ם וראב"ד פסוה"מ א, לב. ועתוס' ג: ד"ה קדשי קדשים).
 ב. אין דין מעילה בבשר קק"ל. ולענין פיגול נותר וטמא – לריו"ח ודאי חייב. ולר"ל אין מבואר להדיא ואפשר
 שדינו כאימורים. צ"ב.

אימורי קדשים קלים שיצאו קודם זריקה – אמר רבינא בר שילא: פסולים.
 יש מפרשים שלפי מה שהסיק רב פפא – כשרים (כ"מ ברמב"ם, ופסק שאינו נפסל. וע' או"ש פרה
 אדומה ב,א; משך חכמה ויקרא ה,ט). ואין כן דעת התוס' (כו.) והראב"ד.
 לענין חיובי מעילה, נותר פיגול וטמא; הסיק רב פפא שאם חזרו ונכנסו והיו בפנים בעת הזריקה – הועילה
 הזריקה להחל עליהם חיובים אלו. ואם נשאר בחוץ – לדברי רבי אליעזר פטורים שאין זריקה מועלת
 ליוצא, ולדברי רבי עקיבא חייבים.
 מרש"י (מעילה ו:): משמע שגם כשחזרו ונכנסו נחלקו ר"א ורע"ק. וכ' שם הרש"ש שנקט לעיקר
 כרבינא בר שילא ואינו סובר לחילוק רב פפא, שלא כפסק הרמב"ם.

דף צ

קמה. מה דין קדימה בקרבנות הבאים, ומדוע?

- א. מנחת חוטא ומנחת נדבה.
- ב. מנחת חוטא ומנחת סוטה.
- ג. מנחת נדבה ומנחת סוטה.
- ד. חטאת העוף ועולת בהמה.
- ה. פרים אילים כבשים ושעירים, כולם עולות או כולם שלמים.
- ו. פר כהן משוח ופר העלם דבר של ציבור.
- ז. פר העלם דבר ופר עבודת כוכבים.
- ח. פר עכו"ם ושעיר עכו"ם.
- ט. מוספי החג.
- י. חטאת העוף, עולת בהמה ומעשר – שלשתם עומדים עתה לעשותם.